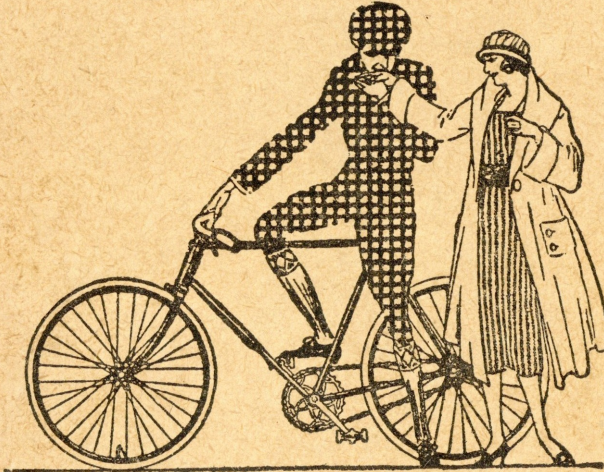

Nr. 10

JALGRATTAD

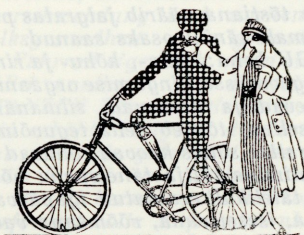
LIER & ROSSBAUM

TALLINN

VIRU T. 7 • KÕNETR. 27-34

Nr. 10.

JALGRATTAD

LIER & ROSSBAUM

TALLINN

VIRU T. 7 ≈ KÕNETR. 27-34

TARTU ÜLIKOGU

RAAMATUKOGU

613927991

MEIE LUGUPEETUD OSTJATELE!

Vanasti öeldi, et äratarvitatud seebi hulk võib olla ühe maa kultuurilise tasapinna määrajaks. Kui meie kiirete liikumisvahendite sajangul selle määraja aluseks võtta tarvitusel olev JALGRATASTE hulk, siis võiksime rahuldusega konstateerida, et Eesti seisab oma kultuurilise arengu poolest väga kõrgel astmel.

Jalgratas ei ole enam eesõigustatud kihtide luksusartikkel, nagu ennemalt; ta osutub nüüd üldvaraks kui üpris kasulik leidus 1) kiire liikumisvahendina, 2) abinõuna rahva tervise tõstmiseks.

Nimelt tervise tõstjana väärib jalgratas palju enam tähelepanu kui seda temale tänini osaks saanud. Jalgrattal sõites töötab kaasa KOGU keha: jala-, kõhu- ja rinnamuskliid satuvad kiirendatud tegevusesse, hingamise orgaanid, töötades intensiivsemalt, tervenevad ja arenevad, silmanärvid karastuvad; ühenduses kõige sellega tõuseb keha teguvõime ja areneb isiklik energia. Jalgrattal sõites kaovad rõhuvad mured ja mõtted, kuna jalgratta juhtimine sõitja tähelepanu nõuab. Sõitja tunneb ennast seega täielikult eraldatud igapäevasest ümbruskonnast, sõites vabana, iseseisvana, rõõmsana vabasse loodusesse, olles sõltumatu kõikidest takistavatest liikumisvahenditest.

Mõistagi, et need ilusad saavutused vaid hea, ESIMESE KLASSI jalgrattaga võib kätte saada: halb jalgratas valmistab selle ostjale vaid meelehärma, jättes ta tihti peale keset kauget teed abitusse seisukorda, tarvitades pikaldast parandamist ja lappimist jne. Ostja olgu seepärast väga ettevaatlik jalgratta omandamisel: ta teeb õieti, kui usaldab oma jalgratta valiku mõnele tuntud erifirmale, kus ta võib olla julge, et teda kirju välimusega ja odava hinnaga ei peteta.

Meie töötame juba üle 30 aasta jalgrataste ostu-müügi alal. Kogemused, mis me selle aja jooksul kogunud oleme, seisavad täiel määral meie ostjaskonna teenistuses. Meie peame vaid üle maailma ESIMESTE erivabrikute jalgrattaid ja meie järjest tõusev läbimüük tõendab, et meie õieti valinud oleme.

Kõik tarvisminevad tagavara-osad on igal ajal ja igal arvul laost saadaval. Kõik parandused — ka võõraste jalgrataste omad — toimetatakse kiiresti ja asjatundlikult meie töökojas, mis seisab vilunud inseneri juhatusel all.

ARHIIVKOGU

Täieliku lugupidamisega

LIER & ROSSBAUM.

AN UNSERE SEHR GEEHRTE KUNDSCHAFT!

In früheren Zeiten sagte man, dass die Menge der verbrauchten Seife als Gradmesser für die Höhe der Kultur eines Landes dienen könne, was auch statistisch nachgewiesen wurde, heute aber, im Zeitalter des Verkehrs, könnte als Kulturmassstab die Anzahl der mechanischen Fortbewegungsmittel herangezogen werden und da können wir mit Genugtuung feststellen, dass Estland, dem Gebrauch an Fahrrädern nach zu urteilen, sich auf einer sehr hohen Kulturstufe befindet.

Das Fahrrad ist heute ein Allgemeingut, eine überaus nützliche Erfindung, erstens, als schnelles Fortbewegungsmittel mit geringer Kraftverschwendung und zweitens, als Mittel zur Hebung der Volksgesundheit. — In gesundheitlicher Hinsicht beansprucht das Fahrrad eigentlich einen viel grösseren Raum, als man gewöhnlich annimmt. Das Radfahren verursacht Bewegungen des GANZEN Körpers, die Bein-, Bauch- und Brustmuskeln treten in erhöhte Tätigkeit, die Lungen arbeiten intensiver und werden dadurch gekräftigt, die Sehnen werden gestärkt, sowie die Energie und rasche Entschlussfähigkeit entwickelt. — Beim Radeln verschwinden alle sorgenden Gedanken, denn der Weg erfordert volle Aufmerksamkeit, der Mensch ist dem Alltagsleben vollständig entrückt, er fühlt sich frei, er fühlt sich unabhängig von allen hemmenden Kommunikationsmitteln und frisch und froh radelt er in die freie Natur, um den Lungen frische Nahrung zuzuführen.

Natürlich erzielt man alle diese schönen Erfolge nur mit einem absolut guten ERSTKLASSIGEN Rade, weshalb wir dem Käufer nicht genug ans Herz legen können, beim Erwerb eines Fahrrades vorsichtig zu sein, sich nur an bekannte Fachfirmen zu wenden und sich nicht durch die scheinbar billigen Preise und das bunte Äussere eines Rades täuschen zu lassen. Wir arbeiten seit über 30 Jahren in der Fahrradbranche und haben daher eine Erfahrung gesammelt, die, selbstredend, in erster Linie dem Käufer zugute kommt. Wir führen nur Räder der ALLERERSTEN Firmen und beweist der sich stets mehrende Umsatz, den wir erzielen, dass wir das Richtige getroffen haben.

Alle notwendigen Ersatzteile sind stets vollzählig am Lager vorhanden und können alle Reparaturen, auch fremder Räder, in kürzester Frist in unserer eigenen Werkstatt, die unter Leitung eines erfahrenen Ingenieurs steht, erledigt werden.

Hochachtungsvoll

LIER & ROSSBAUM.

MEIE MAKSUTINGIMUSED.

Nagu suur osa riikidest, pole ka Eesti veel normaalsete olude ni jöundnud. Praegusaja üheks tunnusmärgiks on tarvitajate madal ostuvõime. Sellega arvestades müüme meie oma kaupu mitte ainull kohemaksetava raha eest, vaid ka iga kuulise osamaksuga, tahtes sellega tarvitajaile tarvisminevate asjade omandamist kergendada. Järelmaksu peale ostes ei tundu ost kukrule liig koormavana.

Meie maksutingimused on järgmised:

JALGRATASTE eest tuleb umbes üks kolmandik kauba väärtusest kohemaksetavas rahas tasuda, kuna ülejäänud osa kuuviisi, iga kuu kr. 10.—, võib kustutada. Selle v õ l g u j ä ä v a s u m m a pealt arvestame meie ü h e k o r d s e t l i s a m a k s u 10 0/0. Kui ostja võla arvel rohkem kui kr. 10.— kuus tasub, siis alaneb vastavalt ka protsendi määr. Erilistel juhtumitel võib esimest sissemaksu ka vähendada — kokkuleppe järgi.

Provintsi ostjal, kes järelmaksu peale osta soovib, tuleb ühel või teisel teel võlga kindlustada. Soovitav oleks, kui sealne ostja ühe Tallinnas asuva käemehe leiaks, kes nõus oleks võla eest vastutama. Isikutel, kes riigi- või omavalitsuse teenistuses, tuleks vastav tunnistus oma ülemuse käest nõutada, kus muu seas ostja palga suurus ära tähendada tuleb. Talu või muu varanduse omanikkudel tuleks lähemast ametiasutusest väljaantud tunnistus oma varandusliku seisuga kohta ette panna.

UNSERE VERKAUFSBEDINGUNGEN.

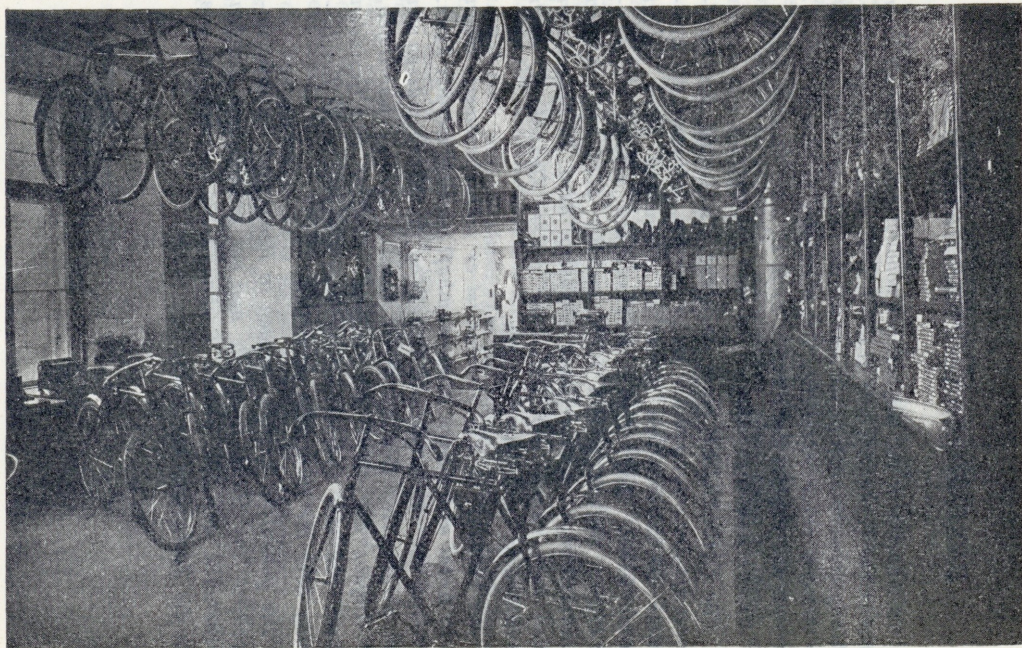
In Anbetracht der allgemeinen schwierigen wirtschaftlichen Verhältnisse verkaufen wir unsere Waren nicht nur gegen Barzahlung, sondern auch gegen monatliche Teilzahlungen, wodurch der Erwerb eines nützlichen Gegenstandes bedeutend erleichtert und das Budget des Käufers nicht zu sehr belastet wird.

Unsere Zahlungsbedingungen sind folgende:]

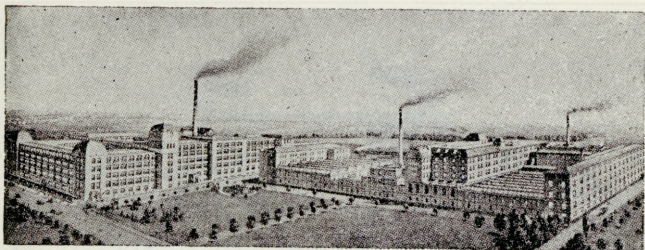
Für FAHRRÄDER muss ungefähr ein Drittel des Kaufwertes als Anzahlung in bar erlegt werden, während die Restsumme in monatlichen Raten zu eintausend Mark getilgt werden kann. Auf diese Restsumme erfolgt ein einmaliger Aufschlag von 10⁰/₀, welcher aber bei erhöhten Monatszahlungen entsprechend ermässigt wird. In besonderen Fällen kann auch die Höhe der ersten Einzahlung, nach Vereinbarung, vermindert werden.

Bei Verkauf in die Provinz ist es wünschenswert, wenn ein in Reval wohnender Bürge namhaft gemacht werden kann. Personen, die eine staatliche Anstellung innehaben, müssen von ihrer vorgesetzten Behörde einen Ausweis darüber beibringen, mit Angabe der Höhe des Gehalts. Besitzer von Gesinden müssen von der Ortsverwaltung eine entsprechende Bescheinigung über ihr Besitztum vorstellen.

Die gekauften Sachen werden in Reval, auf Wunsch, unentgeltlich ins Haus zugestellt und bei auswärtigen Kunden übernehmen wir für unsere Rechnung die Verpackung, wie auch die Zustellung zur Bahn.

Jalgrataste osakond. — Fahrrad-Abteilung.

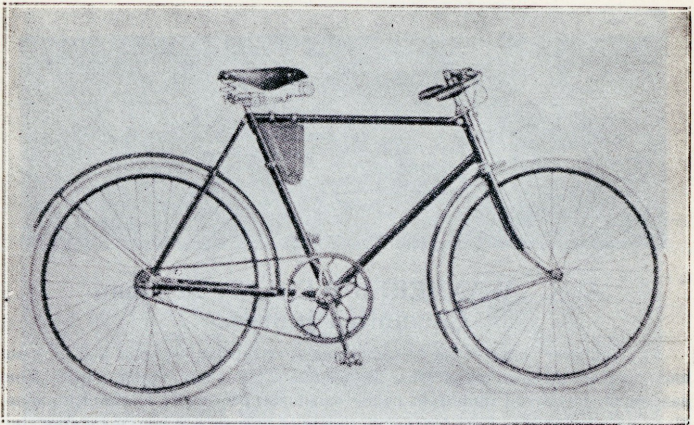
A.-S. „WANDERER-WERKE“, Schönau Chemnitz'i juures.

„Wanderer“ tehased on üks vanematest erivabrikutest omal alal ning on endile õigustatult maailmakuulsuse ära teeninud. „Wanderer“ jalgrattad on juba aastakümneid niivõrd tuntud, et nende omaduste paremuste allakriipsutamine ülearune olla tohiks. Eriti tahaksime veel alla kriipsutada, et „Wanderer“ tehased tänava lasksid välja ühe täiesti uue silmapaistva mudeli, mis meie aastakümnete kogemuste põhjal, meie maa nõuete ja teede olude kohaselt täiendatud. Selle mudeli raam, mis välismuhvidega varustatud, on veelgi kõvendatud kurbliid ja pedaalid massiivsemalt valmistatud ja sadulad topelt-spiraalvedrudega varustatud, kusiüures käik, nagu ennegi, mängiv kergeks jäänud on. Nüüdne „Wanderer“ uus mudel rahuldab kindlasti ka kõige nõudlikuma ja hellitatud ostja, kuna asjatundjad temast sõna tõsisel mõttes vaimustatud on. Paljud kiitusekirjad on selle tõenduseks.

Fabriksansicht der „WANDERER-WERKE“, A.-G. Schönau bei Chemnitz.

Die „Wanderer-Werke“ sind eine der ältesten deutschen Spezialfabriken und geniessen einen wohlverdienten Weltruf. — Die Fahrräder „Wanderer“ sind seit Jahrzehnten derart bekannt, dass eine Hervorhebung deren Vorzüge sich eigentlich erübrigt.

Besonders betonen möchten wir jedoch, dass die W. W. in diesem Jahr ein vollständig neues, ganz hervorragendes Modell herausgebracht haben, welches speziell nach unserer jahrelangen Erfahrung für die hiesigen schweren Wege gebaut worden ist und jetzt absolut allen, auch den verwöhntesten Ansprüchen, genügen wird. — Der Rahmen ist noch weiter verstärkt, mit Aussenmuffen versehen, die Kurbeln u. Pedale sind massiver gehalten und die Sättel mit Doppelspiralen versehen, wobei der Gang der gleich leichte geblieben ist. Das „Wanderer“ Fahrrad stellt jetzt das Ideal eines jeden Kenners dar, — was die unzähligen Dankschreiben zur Genüge beweisen.

„WANDERER“, mudel nr. 8.

Uuem Eesti mudel, eriti tugeva, pika raamiga välismuhvidega, stügaläikivalt mustaks emailitud ning joontega kaunistatud, põiad nikeldatud, porilaudad emailitud või nikeldatud, kahvlid nikeldatud peadega, vabajooks „Torpedo“ jalapiduriga, esimene ratas käsipiduriga, paremat sorti kummid $28 \times 1\frac{5}{8}$ “, eriti tugev sõidusadul, massiivsed kurbliid ja pedaalid, raami pump, suur kena ketiratas, tüür alla või üles painutatud, riistatask ühes tarvetega ja kell. Raami kõrgus 56 ja 61 sm.

Hind . . . . . Kr. 145.—
 Nikeldatud porilaudade eest lisamaks . . . . . „ 2.—

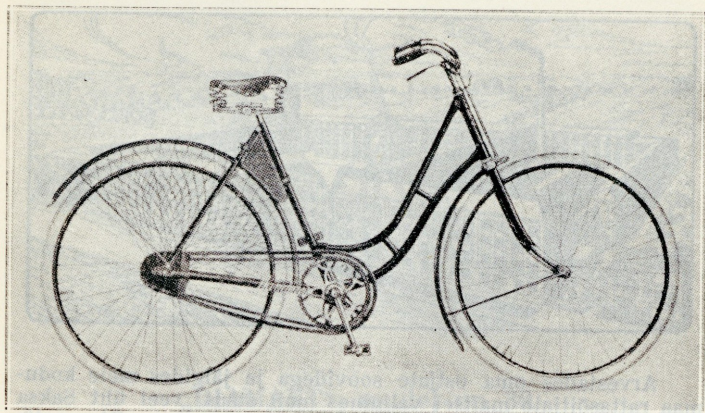
„WANDERER“ võidusõidu-jalgrattad, imekerge käiguga, väga kena ja tugeva ehitusviisiga, kummidega $28 \times 1\frac{1}{4}$. Hind . . . . . Kr. 145.—

„WANDERER“, Modell Nr. 8.

Neuestes estnisches Modell. Besonders starker Rahmen, massive Kurbeln und Pedale. Ausstattung: Langer, moderner Rahmen, mit Aussenmuffen, schwarz, Hochglanzemaille, mit Linien verziert, Felgen „Wedgewood“, vernickelt. Schutzbleche schwarz oder vernickelt. — Gabeln mit vernickeltem Kopf und Enden, Torpedofreilaufnabe mit Rücktrittbremse, zweite Bremse für das Vorderrad, beste Sorte Pneumatik $28 \times 1\frac{5}{8}$ “, besonders starker Tourensattel, Rahmenpumpe, grosses hübsches Kettenrad, Lenkstange nach unten oder nach oben gebogen, Werkzeugtasche mit allem Zubehör und Glocke. — Rahmenhöhe 56 oder 61 cm.

Preis . . . . . Kr. 145.—
 Für vernickelte Schutzbleche erfolgt ein Aufschlag von . . . . . „ 2.—

„WANDERER“ Rennräder mit besonders leichtem Lauf, hübscher Emailierung und stabiler Konstruktion mit $28 \times 1\frac{1}{4}$ “ Bereifung. Preis Kr. 145.—

„WANDERER“, mudel nr. 9.

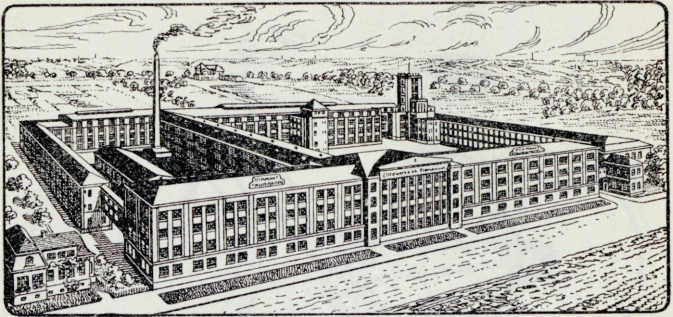
Uuem Eesti mudel. „Wanderer“ naisterahva jalgratas erineb meeldivalt teistest omasugustest oma elegantse, ilmeka välimusega ja oma puhta, täpse töö poolest. Olles väga kerge käiguga, mis daamidele üpris tähtis, on ta ühtlasi võrratu vastupidav. Oma üldise ehituse ja varustuse poolest sarnaneb kõnesolev jalgratas eelpool kirjeldatud „Wanderer“ meesterahva jalgrattale; juurde tulevad vaid elegantne kleidikaitsevõrk ja ketikast. Raam on välismuhvidega kõvendatud. Raami kõrgus: 51 ja 56 sm.

Hind, komplekt. . . . . Kr. 155.—
 Nikeldatud porilaudade eest lisamaks . . . „ 2.—

„WANDERER“, Modell Nr. 9.

Neuestes estnisches Modell. Das „Wanderer“ Damenrad unterscheidet sich von allen anderen Fabrikaten durch seine gediegene, elegante Form und sonstige Ausstattung und bietet bei leichtestem Gang, was für Damen überaus wichtig ist, auch volle Gewähr für absolute Dauerhaftigkeit. — Die allgemeine Ausstattung ist wie bei vorher beschriebenem Herrenrad, nur noch mit elegantem Kleiderschutz (Netz) und Kettenkasten. — Der Rahmen ist durch Aussenmuffen verstärkt. — Rahmenhöhe: 51 oder 56 cm.

Preis kompl. . . . . Kr. 155.—
 Für vernickelte Schutzbleche erfolgt ein
 Aufschlag von . . . . . „ 2.—

Arvestades oma ostjate soovidega ja jälgides meie kodumaa rattasõitjate maitset valmies meil otsus veel üht Saksa jalgratast müügile võtta, nimelt tuntud jalgratast „Diamant“, „Elite-Diamant“ - tehastest, Siegmaris i/S. Loodame, et oleme sellega meie lugupeetud ostjate soovidele igas suunas vastu tulnud.

Meil müügil olev „D i a m a n t“ - jalgratas on meie näpunäidete järele eriti tugevalt ehitatud, eesmärgiga teda meie rasketele teedele kohandada; ta on peale selle ilmeka, elegantse välimusega ja kerge käiguga. Võidusõitudel jalgratastel on suurem osa võituseid viimastel aastatel „D i a m a n d i l“ saavutatud.

Auf besonderen Wunsch vieler unserer Kunden haben wir uns veranlasst gesehen noch ein weiteres deutsches Fahrrad in den Handel zu bringen und zwar das berühmte Fahrrad „Diamant“, der Elite-Diamant-Werke A.-G., Siegmar i/S., so dass wir nunmehr glauben, allen Geschmacksrichtungen unserer geehrten Kundschaft Rechnung getragen zu haben.

Das „D i a m a n t“ Fahrrad ist speziell nach unseren Angaben für die hiesigen schweren Wegen gebaut und ist nicht nur dauerhaft, sondern auch leicht im Gang und elegant in der Ausstattung. Auf dem „D i a m a n t“ Fahrrad sind in den letzten Jahren die meisten Rennen gewonnen worden.

„DIAMANT“, mudel nr. 39.

Raam ja mudakaitsjad tumemustalt, sügavläikivalt emailitud, joontega kaunistatud, põiad nikeldatud, vabajooks „Torpedo“ ühes jalgpiduriga, eesratas käsipiduriga, esimest sorti, randiga kummid, $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, kena suur ketiratas, juhtraud alla või üles painutatud, tsellulooidist käepidemetega, kahvli pea ja otsad nike datud, pedaalid kandiliste kummidega, eesratas etteulatava mudakaitsjaga, raamipump, kell, riistatask ühes tarvete komplektiga, raam ja kahvlid sisemuhvidega kõvendatud. Raami kõrgus 56, 61 ja 66 sm.

Mudel nr. 39, raami pikkus 68 sm, hind Kr. 135.—

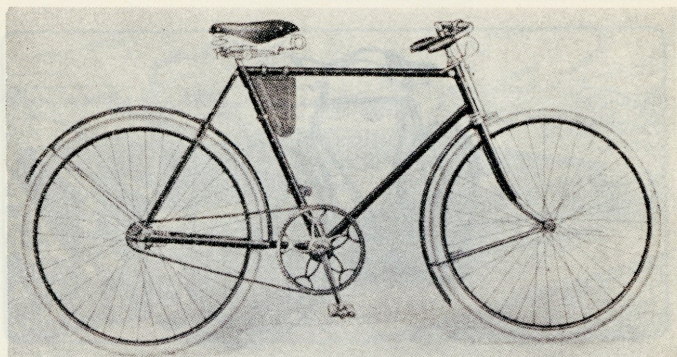
Nikeldatud porilaudadega Kr. 2.— kallim.

„DIAMANT“, Modell Nr. 39.

Ausstattung: Rahmen und Schutzbleche tiefschwarz, Hochglanzemaille, mit Linien verziert, Felgen „Wedgewood“, vernickelt, Torpedofreilaufnabe mit Rücktrittbremse, zweite Bremse auf das Vorderrad, erste Sorte Pneumatik, $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, Wulst, elastischer, besonders starker Tourensattel, mit Doppelspiralfedern, hübsches grosses Kettenrad, Lenkstange, nach unten oder nach oben gebogen, Gabelkopf und Enden vernickelt, Gummiklotzpedale, nach vorn verlängertes Schutzblech, Rahmenpumpe, Glocke, Werkzeugtasche mit allem Zubehör. Rahmen und Gabel sind durch Innenmuffen verstärkt. Rahmenhöhe 56, 61 und 66 cm.

Modell Nr. 39, Rahmenlänge 68 cm, Preis Kr. 135.—

Für vernick. Schutzbleche Aufschlag Kr. 2.—

„DIAMANT“, mudel nr. 54.

Englise mudel välismuhvidega!

Raam ja mudakaitsjad sügavmustaks emailitud, rohelistega joontega kaunistatud, põiad „Wedgewood“, nikeldatud, vabajooks „Torpedo“ jalgpiduriga, eesratas käsipiduriga, kummid randiga — esimest sorti, $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, eriliselt tugev, elastiline sõidusadul topelt-spiraalvedrudega, kena suur ketiratas, käsitüür alla või üles painutatud, tselluloidist käepidemetega, kahvli pea ja otsad nikeldatud, pedaaliid kandiliste kummidega, eesratas etteulatava mudakaitsjaga, raamipump, kell, riistatask ühes komplekti tarvetega, raam välismuhvidega kõvendatud. Raami kõrgus 56, 61 ja 66 sm.

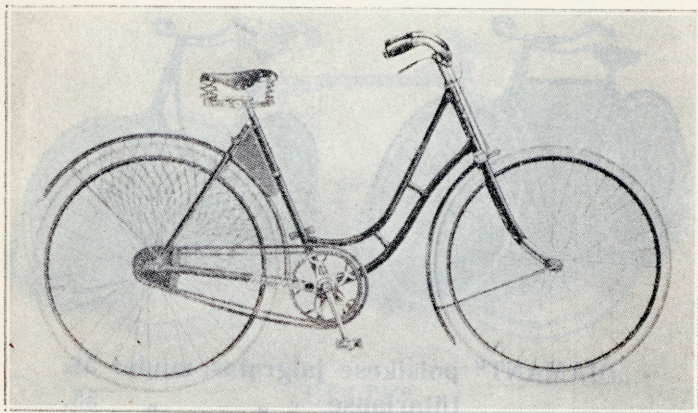
Hind . . . . . Kr. 140.—
 Nikeldatud porilaudadega . . . . . „ 2.— kallim.

„DIAMANT“, Modell Nr. 54.

Englisches Modell mit Aussenlötung!

Ausstattung: Rahmen und Schutzbleche tiefschwarz, Hochglanz, mit Linien abgesetzt, Felgen „Wedgewood“, vernickelt, Torpedofreilaufnabe mit Rücktrittbremse, zweite Bremse auf das Vorderrad, erste Sorte Pneumatik, $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, Wulst, elastischer, besonders starker Tourensattel, mit Doppelspiralfedern, hübsches grosses Kettenrad, Lenkstange nach unten oder nach oben gebogen, Gabelkopf und Enden vernickelt, Gummiklotzpedale, nach vorn verlängertes Schutzblech, Rahmenpumpe, Glocke, Werkzeugtasche mit allem Zubehör. Rahmen durch Aussenmuffen verstärkt. Rahmenhöhe 56, 61 und 66 cm.

Preis. . . . . Kr. 140.—
 Für vernick. Schutzbleche Aufschlag. . . . . „ 2.—

**„DIAMANT“ naisterahva jalgrattad,
mudelid 50 ja 55.**

Raam ja mudakaitsjad mustad, sügavläikivalt emailitud, joontega kaunistatud, põiad „Wedgewood“, nikeldatud, vabajooks „Torpedo“ jalgpidoriga, eesratas käsipidoriga, kummid randiga, esimest sorti, $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, suur elastiline sadul topelt-spiraalvedrudega, käsitüür üles painutatud, tselluloidist käepidemetega, kahvli pea ja otsad nikeldatud, pedaaliid kandiliste kummidega, kena kleidikaitsevõrk, tselluloidist ketikast, raami-pump, kell, riistatask tarvetega. Raami kõrgus 53 ja 57 sm.

Hind mudeli 50 eest, sisemuhvidega . . . . . Kr. 145.—

„ „ 55 „ välismuhvidega . . . . . „ 150.—

Nikeldatud porilaudadega Kr. 2.— kallim.

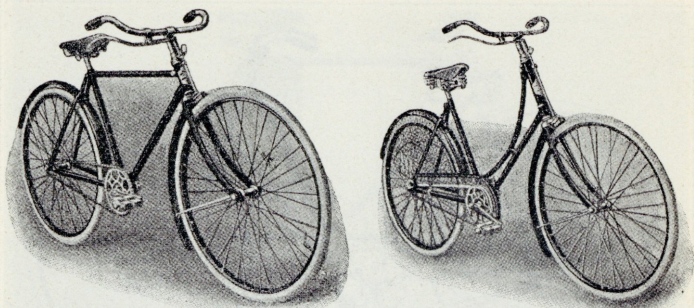
„DIAMANT“ Damenräder, Modelle 50 u. 55.

Ausstattung: Rahmen u. Schutzbleche schwarz, Hochglanz, mit Linien abgesetzt, Felgen „Wedgewood“, vernickelt, Torpedofreilaufnabe mit Rücktrittbremse, zweite Bremse auf das Vorderrad, erste Sorte Pneumatik, $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, Wulst, elastischer, grosser Sattel mit Doppelspiralfedern, Lenkstange nach oben gebogen, Gabelkopf und Enden vernickelt, Gummiklotzpedale, hübsches Kleiderschutznetz, Zelluloid-Kettenkasten. Rahmenpumpe, Glocke, Werkzeugtasche mit allem Zubehör, Rahmenhöhe 53 und 57 cm.

Preis für Modell 50 mit Innenmuffen . . . . . Kr. 145.—

„ „ „ 55 „ Aussenmuffen . . . . . „ 150.—

Für vernickelte Schutzbleche Aufschlag Kr. 2.—

„DIAMANT“ poisikese jalgratas, mudel 52.
„ tütarlapse „ „ 53.

Nimetatud jalgratas on sama tugeva ehitusega kui täiskasvanutele.

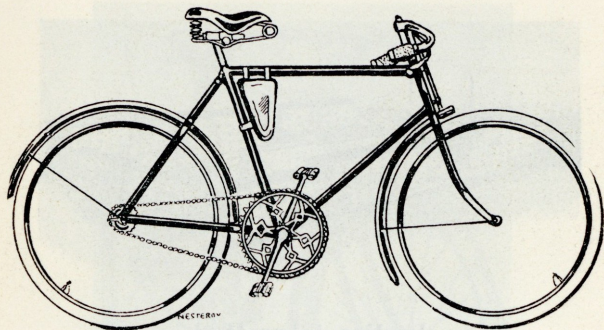
Varustatud: raam ja kahvlid mustaks emailitud, joontega kaunistatud, põiad ja porilauad nikeldatud, „Torpedo“ vaba-
 jooks jalgpidiriga, eesratas käsipidiriga, 1. sorti kummid
 $26 \times 1\frac{1}{2}$ 48 sm raamikõrguse juures, elastiline sõidusadul,
 juhtraud üles painutatud, tiib-pedaalid, raamipump, kell, riist-
 task ühes tarvilise kompl. riistadega, raami kõrgus 48 ja 43 sm.

Poisikese jalgratas, hind . . . . . Kr. 115.—
 Tütarlapse „ „ . . . . . „ 117.50

„DIAMANT“ Knabenrad, Modell 52.
„ Mädchenrad, „ 53.

Das Rad ist ebenso stark gebaut, wie für Erwachsene.
 Ausstattung: Rahmen und Gabeln schwarz emailiert, mit
 Linien abgesetzt, Felgen und Schutzbleche vernickelt, „Torpedo“
 Freilaufnabe mit Rücktrittbremse, zweite Bremse auf das Vor-
 derrad, erste Sorte Pneumatik $26 \times 1\frac{1}{2}$ — bei Rahmenhöhe
 von 48 cm. und $24 \times 1\frac{1}{2}$ — bei Rahmenhöhe von 43 cm.,
 elastischer Sattel, Lenkstange nach oben gebogen, Flügelpeda-
 le, Rahmenpumpe, Glocke und Werkzeugtasche mit allem
 Zubehör. Rahmenhöhe: 48 und 43 cm.

Knabenrad, Preis . . . . . Kr. 115.—
 Mädchenrad, „ . . . . . „ 117.50

„ELITE“

jalgratas on ammuoodatud üllatus meie rattasõitjatele, sest see on ainsam jalgratas, missugune valmistatud heas, tuntud vabrikus („Elite-Diamantwerke“ Siegmars, Saksamaal), missugune oma hinna poolest kõigile kättesaadav on, sealjuures aga oma ehitusviisi, tugevuse, sõidukerguse kui ka materjali headuse poolest midagi enam soovida ei jäta. Loodame, et meie soov, anda soovijatele odava hinna eest tõeliselt väärtusliku jalgratta, meie austatud kaubatarvitajate poolt väärilist hindamist leiab, seda enam, et ükski samahinnaline jalgratas „ELITE“ jalgrattaga võistelda ei suuda. Pika, tugeva, mustaks emailitud raamiga, nikeldatud ja kaunistatud esi- ja tagumise kahvli otstega, ilusa painutusega juhtraud; tugev, lai, nikeldatud vedrudega sadul; rattad kummidega 28X 1⁵/₈“; pöiad pressitud „WEDGEWOOD“ süsteemi; porilauad ja teised osad nikeldatud; tugevad kummi-plokkpedaalid; kell, pump ja riistatask ühes riistadega.

Hind komplekt. . . . . Kr. 125.—

„ELITE“ naisterahva jalgratas, sama ehitusviisiga ja samuti varustatud kui eelmine.

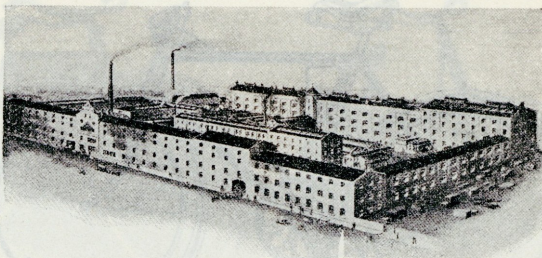
Hind komplekt. . . . . Kr. 135.—

„ELITE“

Das „ELITE“ Rad ist eine schon lang erwartete Überraschung für alle Radliebhaber. Es ist das einzige Rad, welches seines niedrigen Preises wegen jedem erreichbar ist und trotzdem von der bekannten Fahrradfabrik den Elite-Diamantwerken A.-G. Siegmars i/Sa. aus bestem Material hergestellt wird. Es ist ein Rad von leichtem Lauf und gediegener Bauart. Der besonders lange Rahmen ist schwarz emailliert und mit hübschen Verzierungen abgesetzt; die aus Stahl gepressten Wedgewoodfelgen, die Schutzbleche und die Gabelenden sind vernickelt. Eine Werkzeugtasche mit dem nötigen Werkzeug, sowie eine Pumpe und Glocke vervollkommen die Ausstattung.

Preis des Herrenrades kompl. . . . . Kr. 125.—

Preis des Damenrades „ . . . . . „ 135.—

Inglise jalgrattad.

Peeagu üldiselt on ekslik arvamine maad võtnud, et kõik, mis „Inglis“ nimetatakse ühevääriline sellega on, mis „hea“ all arvatakse. Lugu pole põrmugi nii. Oma mitmeaastaste kogemuste põhjal teame meie, et on ka olemas inglise vabrikuid, kes alaväärtuslikku kaupa valmistavad või jalgrattaid ehitavad, mis küll vastavad suurepäralistele inglise teedele, meie rasketes teeludes aga sugugi kõlbulikum pole.

Eelpooltoodut arvesse võttes oleme hoolega ringi vaadanud, et leida heade hulgast kõige paremat, ning põhjaliku järelekaalumise järele olemegi võtnud üleilma kuulsa ja igalpool tuntud vana „SWIFT“ vabriku esinduse.

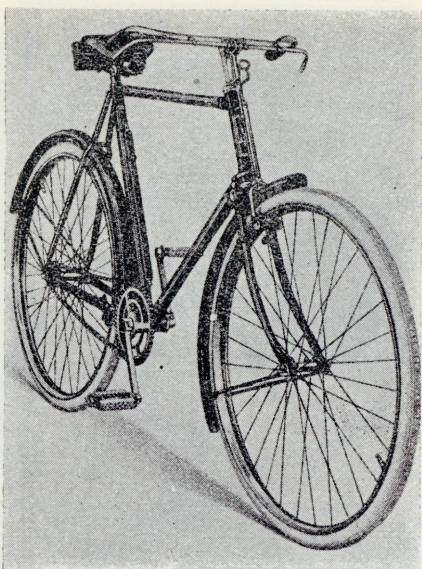
„SWIFT“ vabrik on asutatud 1859. aastal, sellega on ta vanemaid vabrikuid ilmas ja valmistas omal ajal Venemaa jaoks erilisel tugeva ehitusviisiga jalgrattaid; kasutades „SWIFT“ vabriku kogemusi sellel alal oleme ka meie rasketes teeludes kohaselt valmistatud rattad tellinud, missugust jalgratast ideaalina võtta tuleb, sest oma hiigla tugevuse juures on „SWIFT“ rattal mängiv-kerge jooks, ta erineb kõigest oma sihvaka elegantse kuju poolest ja omab kõik need iseäraldused, mis ka kõige nõudlikumat ostjat rahuldavad. Kes „SWIFT“ näinud — ostab ka tema!

Englische Räder.

Fast allgemein ist die irrtümliche Meinung verbreitet, dass „englisch“ gleichbedeutend mit „gut“ sei, das ist aber keineswegs der Fall, denn, wie wir aus jahrelanger Erfahrung wissen, gibt es auch recht viele englische Fabriken, die minderwertige Ware liefern oder Räder bauen, die wohl für die englischen vorzüglichen Wege genügen, für die hiesigen schlechten Wege aber absolut untauglich sind.

Es war deshalb nötig gründlich Umschau zu halten, um vom Guten das Beste zu wählen, und da haben wir uns nach reiflicher Überlegung entschlossen die Vertretung der alten weltberühmten Fabrik „SWIFT“ zu übernehmen, die seit 1859 existiert und als führend in der ganzen Welt anerkannt ist.

Die Fabrik „SWIFT“ hat Jahrzehnte lang für Russland Fahrräder besonders starker Konstruktion gebaut und fussend auf diese Erfahrung war es der Fabrik möglich ein den hiesigen Verhältnissen angepasstes Fahrrad zu konstruieren, welches als ideal zu bezeichnen ist. — Das „SWIFT“ Rad ist nicht nur unerreich dauerhaft, es hat auch einen spielend leichten Gang, ist rassig in der Form und hat ein gediegen elegantes Aussehen, so dass es den verwöhntesten, anspruchvollsten Fahrer befriedigen muss. — Wer „SWIFT“ gesehen, der kauft es.

„SWIFT“ meesterahva jalgratas, mudel „Imperial“.

Raam välisjootmisega, kõige paremast inglise terasest, sügav-mustaks emailitud ja joontega kaunistatud porilauad nikeldatud ehk emailitud, „Wedgewood“ põiad, „Eadie“ vabajooks jalgpidiriga, eesratas käsipidiriga, tugevad klotspedaalid, kummid „Dunlop“ $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, elastiline sõidusadul topelt-spiraalvedrudega, riistatask ühes tarvilise kompl. riistadega, raamipump, kell, juhtraud etteehitusega, kergelt alla painutatud. Raami kõrgus: 56, 61 ja 66 sm.

Hind Kr. 175.—

„SWIFT“ võidusõidu-jalgrattad, ainult „Swiftile“ omase kerge käiguga suurepärase välimusega ja väga tugeva ehitusviisiga, rattad „DUNLOP“ kummidega $26 \times 1\frac{1}{4}$ “.

Hind Kr. 175.—

„SWIFT“ Herrenrad, Modell „Imperial“.

Der Rahmen, mit Aussenlötung, besteht aus bestem englischen Stahl, ist feinst emailliert, Hochglanzemaille und mit Linien elegant abgesetzt, die Schutzbleche schwarz emailliert oder vernickelt, Felgen „Wedgewood“, Freilaufnabe „Eadie“ mit Rücktrittbremse, zweite Bremse am Lenker, Gummiklotzpedale, Bereifung „Dunlop“ $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, Sattel auf Schienen, mit Doppelspiralen, Rahmentasche mit allem Zubehör, Rahmenpumpe, Lenker leicht nach unten gebogen, mit Vorbau, Glocke. Rahmenhöhe: 56, 61 und 66 cm.

Preis Kr. 175.—

„SWIFT“ Rennräder mit spielend leichtem Gang, hübscher Ausstattung und überaus dauerhafter Bauart mit „Dunlop“ Bereifung $26 \times 1\frac{1}{4}$ “.

Preis Kr. 175.—

SWIFT

„SWIFT“ naisterahva jalgratas, mudel „Imperial“.

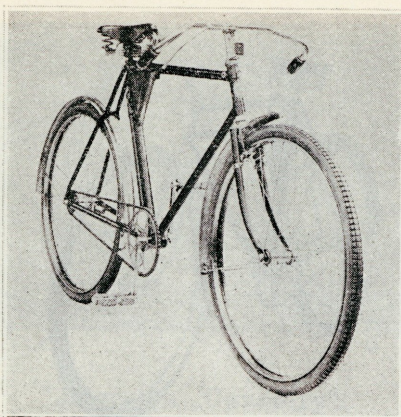
Üldine ehitusviis ja varustus nagu eelkirjeldatud meesterahva jalgrattal, ainult veel kleidikaitsevõrguga ja kinnise ketikastiga.

Hind . . . . . Kr. 185.—

„SWIFT“ Damenrad, Modell „Imperial“.

Die allgemeine Ausstattung wie vorherbeschriebenes Herrenrad, nur noch mit Kleiderschutznetz und geschlossenem Kettenkasten.

Preis kompl. . . . . Kr. 185.—

Jalgrattavabrik „F. HOPPER & Co Ltd.“ on asutatud aastal 1880. Barton-on-Humber'is, Inglismaal, on sellega siis juba peaaegu 50 aasta kogemustega ja üks suurema tootmisega (aastas 100.000 rattast) vabrik Inglismaal.

Täpselt meie soovidega arvestades ja tundma õppides meie turunõudeid ja teelusid on „HOPPER“ vabrik esile toonud uue Eesti mudeli, milline täiel määral rahuldada suudab ka kõige nõudlikumat rattasõitjat, mida kinnitab kahe aasta jooksul mitmekümnekordseks kasvanud nõudmine „HOPPER“ rattaste peale.

Eelolevaks hooajaks ilmub meie turule „HOPPER'i“ vabriku poolt meie rattasportlasile valmistatud suur üllatus, nimelt: kõik „HOPPER“ jalgratastel leiduvad nikeldatud osad kaetakse kroomitud nikliga, milline iialgi ei roosteta.

„HOPPER“ meesterahva jalgratas, pika raamiga, kroomitud nikliga, „Dunlop“ kummidega $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, komplekt ühes kella, pumba ja riistataskuga.

Hind Kr. 155.—

„HOPPER“ naisterahva jalgratas, samasuguse ehitusviisi ja lisanditega.

Hind Kr. 165.—

„HOPPER“ võidusõidu-jalgratas, tugeva, kuid äärmiselt kerge ehitusviisiga, kummid „Dunlop“ $26 \times 1\frac{1}{4}$ “.

Hind Kr. 155.—

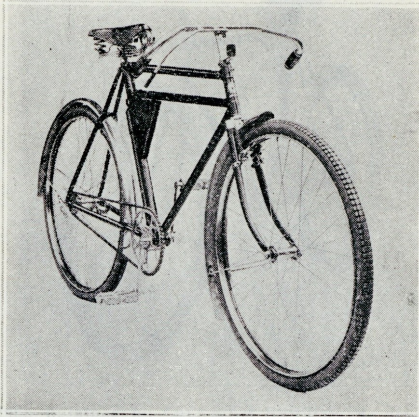
Die Fahrradfabrik F. HOPPER & Co. in Barton on Humber ist im Jahre 1880 gegründet; sie ist eine der ältesten und grössten Fahrradfabriken Englands. Die jährliche Produktion an Fahrrädern erreicht jetzt ca 100.000 Stück.

Das neue estnische Modell des Hopper Rades, deren blanke Teile früher vernickelt waren, sind jetzt VERCHROMT und somit vollkommen rostsicher. Der Rahmen ist aus bestem englischen nahtlos gezogenen Rohren mit Aussenmuffen hergestellt und nach einem der Firma patentiertem Verfahren emailiert. Ein leichtes und schönes Tourenrad.

Preis des HOPPER Herrenrades kompl. mit Werkzeugtasche, Glocke und Pumpe Kr. 155.—

Preis des Damenrades in derselben Ausführung Kr. 165.—

Preis des HOPPER Rennrades in besonders leichter Ausführung mit Dunlop Bereifung $26 \times 1\frac{1}{4}$ “ Kr. 155.—

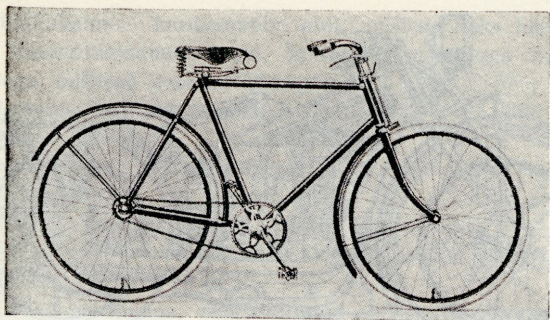

Tulles vastu paljude soovidele tellisime „HOPPER“ vabrikust jalgrattaid kahekordse ülemise raamiga. Et viimasel ajal ka kahekordse raamiga jalgrattaid nõudma on hakatud, tuleb panna selle arvele, et meie turg on üle külvatud kõiksugu alaväärtusliku kaubaga sellel alal. On hakatud sisse vedama suurel arvul täiesti tundmata, fantastiliste nimedega jalgrattaid, milliste päritolu ja väärtust ostjal võimatu kindlaks teha, ning suurem jagu niisuguste rataste ostjaid on pettunud ja õnnetud oma katkiste rataste juures. Sellest siis ka kasvav umbusaldus tundmata nimedega jalgrataste vastu. Meie arvates ei ole üldse tarvis otsida ei kahekordse raamiga ega kõiksugu „iseäraliste kõvendustega“ jalgrattaid, vaid täiesti usaldada vanade, tuntud vabrikute nime kandvaid jalgrattaid, millised valmistatud kõrgemas headuses materjalist ja milliste eest soliidne äri tõeliselt vastutab. „HOPPER“ kahekordse pika raamiga, kroomitud nikliga, „Dunlop“ kummidega $28 \times 1\frac{3}{4}$ “, komplekt ühes kella, pumba ja riistataskuga.

Hind . . . . . Kr. 165.—

Das „HOPPER“ Doppelrahmen Modell eignet sich sowohl für die Stadt als auch fürs Land. Es ist ein Rad für besonders starke Beanspruchung und grosse Touren. Im übrigen ist die Ausführung dieselbe, wie bei dem einfachen Modell.

Preis des Herrenrades . . . . . Kr. 165.—

Jalgratas „Coventry“.

Täielikult inglise osadest! Võrratu vastupidavusega!

Raam välismuhvidega, sügavläikivalt mustaks emailitud, joontega kaunistatud, rattapöiad nikeldatud, vabajooks „Eadie“ jalgpiduriga, esimene ratas käsipiduriga, parimat sorti kummid $28 \times 1\frac{5}{8}$ ", randiga, mudakaitsjad mustaks emailitud, joontega kaunistatud, tugev elastiline sadul, tüür üles- või allapoole painutatud, riistatask tarbeasjadega, raamipump hoidjatega ja kell.

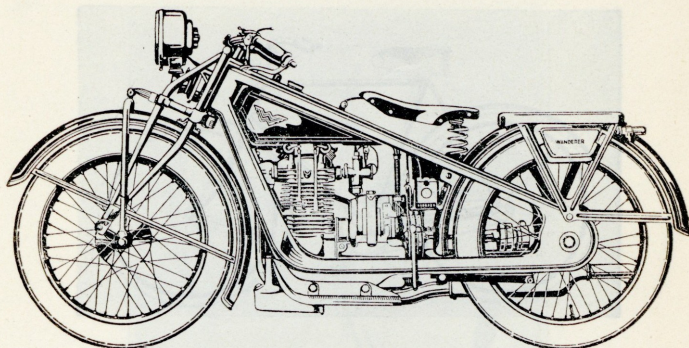
Meesterahva jalgratta hind	Kr. 165.—
Naisterahva „ „	„ 175.—

„Coventry“.

Ganz aus englischen Teilen! Überaus dauerhaft!

Rahmen, mit Aussenmuffen, schwarz emailliert, Hochglanz, mit Linien abgesetzt, Felgen vernickelt, Freilaufnabe „Eadie“ mit Rücktrittbremse, zweite Bremse auf das Vorderrad wirkend, beste Sorte Pneumatiks, $28 \times 1\frac{5}{8}$ ", Wulst (ohne Draht), Schutzbleche schwarz emailliert, mit Linien verziert, starker, elastischer Sattel, Lenkstange nach unten oder nach oben gebogen, Werkzeugtasche mit Zubehör, Rahmenpumpe mit Halter und Glocke.

Herrenrad Preis	Kr. 165.—
Damenrad „	„ 175.—

„Wanderer“ mootorratas,

milline möödunud aastal turule ilmudes suure sensatsiooni sünnitas oma ehitusviisiga, milline korraga ümber lükkas kõik senised mootorrataste ehitusviisi põhimõtted.

Raam: [kujulisest pressitud terasest, ehitatud kinnise kolmnurgana, mis võimaldab äärmiselt kasuliku raskuse keskpunkti mahutamise ja mootorrattale täitsa omapärase, stiilse kuju andmise.

Mootor: ühetsilindriline, õhuga jahutatav, läbimõõt 84 mm, käik 90 mm = 498,7 ccm mahutusega, arendab üle 16 P. S. võime, mahavõetava tsilindri peaga, ripuvad ventiilid, kerge-metallkolbid, väntvõlv ja keps rull-laagritel, õlitamine surve all, hammasratta-pumba abil.

Süütamine: „BOSCH“ süsteemi dünamo-magneto abil, missugune ühtlasi ka valguseallikaks, vee- ja tolmukindlalt kapseldatud, süüteregeerimine juhtraualt.

Gaasistaja: 2-kangi süsteemiline, õhu- ja gaasireguleerijaga, väga kokkuhoidliku bensinitarvitusega.

Sidur: üheseibiline, kuiv, käega juhtraualt lülitav, väga pehmelt ja rahulikult ühendav.

Käigukast: kolmekäiguline, 5,3½ — 7,5 — 13,2:1 soolo masinal ja küljekorviga masina jaoks 5,7 — 8,0 — 14,2:1, kõik võlvivid kuullaagritel.

Jõuülekanne: kardaanvõlvi abil, millisel kaks hästi elastilist kummiühenduskardaani, spiraalhammastikuga hammasratastega, millised koonusrullaagritel.

Rattad: kummidega ballon-randiga $27 \times 3,5$ ehk ballon traataärega $26 \times 3,5$.

Bensiininõu: mahutavusega 11 ltr., küllaldane umb. 280 klm jaoks.

Bensiini tarvitus: 3,5—4 ltr. 100 klm peale.

Õli tarvitus: umbes 0,25 ltr. 100 klm peale, karteri mahutus 1,5 ltr.

Kaal: normaalne, eelkirjeldatud ehitusviisi juures umb. 160 kg.

Hind komplekt. . . . . Kr. 1750.—

„WANDERER“ kerge mootorratas, hariliku ehitusviisiga, ühetsilindriline mootor 200 ccm, 5,5 PS.

Hind komplekt. . . . . Kr. 1200.—

„WANDERER“ raske mootorratas, hariliku ehitusviisiga, kahetsilindriline mootor 750 ccm, 20 PS.

Hind komplekt. . . . . Kr. 1.800.—

Wanderer-Motorräder.

WANDERER Leichtmotorrad mit 4-takt Motor von 200 ccm Zylinderinhalt, 5,5 Brems-PS mit elektrischer Beleuchtung.

Preis . . . . . Kr. 1200.—

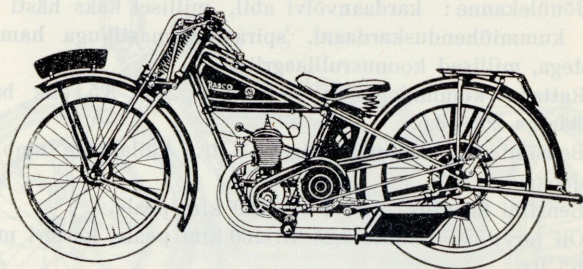
WANDERER STAHL-CHASSIS Motorrad mit Einzylinder-motor von 500 ccm Zylinderinhalt, 16 Brems-PS. Rahmen aus gepresstem Stahlblech und Kardanantrieb. Eine überaus stabile Maschine. Mit elektrischer Beleuchtung und Horn.

Preis . . . . . Kr. 1750.—

WANDERER ZWEIZYLINDER Motorrad von 750 ccm Zylinderinhalt, Kraftübertragung durch Ketten. Die ideale Beiwagenmaschine. Leistung ca. 20 Brems PS.

Preis mit elektrischer Beleuchtung und Horn . Kr. 1800.—

Verlangen Sie ausführliche Druckschriften.

„R A D C O“ kerge mootorratas, valmistatud Inglismaal, Birmingham'is. Vabrik asutatud 1895. a.

Mitte aluseta ei nimetata „RADCO“ mootorratast „KERGETE MOOTORRATASTE KUNINGAKS“, tõesti raske on leida teist nii hästi õnnestunud konstruktsiooni, kus ühendatud on kerge kaalu juures maksimaalne tugevus, sealjuures ära kasutatud kõik saadaolevad parimate ülemaailma tunnustatud vabrikute meisterteosed, nimelt on „RADCO“ mootorratas varustatud omal alal väga kuulsa „VILLIERS“ mootoriga, „ALBION“ käigukastiga j. n. e. Kellel soov on vähese raha eest saada vastupidavat, kerget, suurepäraselt töötavat, võimsat mootorratast, ostku tingimata „RADCO“.

Mootor: 2 |takt. „VILLIERS“, tsilindri läbim. 55 mm, kolbi käik 62 mm = 147 ccm mahutusega.

Käigukast: „Albion“ 2- või 3-käiguline, jalakäivitajaga.

Raam: Väga tugevast patentterasest, kahekordne.

Gaasistaja: „VILLIERS“, ühe kangiga.

Rattad: Dunlop kummidega $24 \times 2,375''$, traatrandiga.

Jõuülekanne: „Perry“ keti abil, $\frac{1}{2} \times \frac{3}{16}''$.

Bensiini tarvitus: 2—2,5 ltr. 100 km peale.

„RADCO“ kerge mootorratas, 2 käiguga, hind . Kr. 550.—

„RADCO“ „ „ 3 „ „ . Kr. 600.—

„RADCO“ kerge mootorratas, 196 ccm mahutusega, sama ehitusviisiga kui eelmised, tsil. läbim. 61 mm, kolbi käik 67 mm, käigukast 3 käiguga, kahe väljalasketoruga (sumbu-tajaga).

Hind . . . . . Kr. 670.—

Das RADCO Motorrad, benannt der KÖNIG DER LEICHT-MOTORRÄDER, wird von der firma

E. A. Radnall & Co., Birmingham, England hergestellt. Diese Firma ist eine der ältesten Motorradfabriken Englands, deren Erzeugnisse in der ganzen Welt als die besten anerkannt sind.

Der Motor ist der weltbekannte VILLIERS 2-takt Motor von 147 oder 196 ccm Zylinderinhalt.

Getriebe: ALBION 2- oder 3-gang Getriebe.

Rahmen: doppelter patentierter Rahmen.

Vergaser: Villiers Einhebelvergaser.

Räder: 24 × 2,375" mit Dunlop Bereifung.

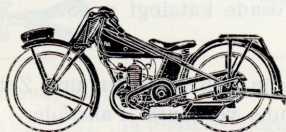
Kraftübertragung durch 2 Perry Ketten $1/2 \times 3/16''$.

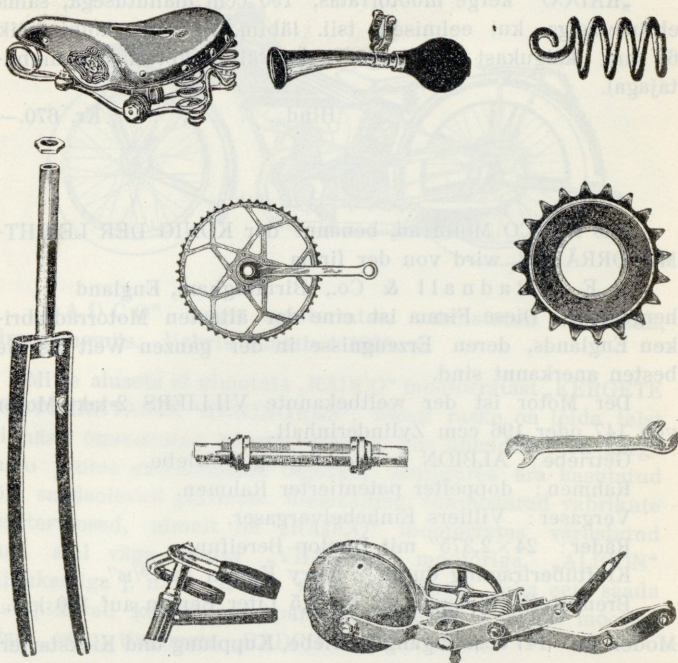
Brennstoffverbrauch: 2 bis 2,5 Liter Benzin auf 100 km.

Modell L: 147 ccm. 2-gang Getriebe, Kupplung und Kickstarter.
Kr. 550.—

Modell M: 147 ccm, 3-gang Getriebe, Kupplung und Kickstarter
Kr. 600.—

Modell N: 196 ccm, 3-gang Getriebe, Kupplung und Kickstarter.
Kr. 670.—

Täieline ladu JALGRATTAOSI ja -TARBEID väga mitme-
suguseile jalgratastele.

Täieline ladu tagavaraosi meil müügil olevatele jalgratastele.

Soodsaim sisseostukoht edasimüüjatele-kaupmeestele kui ka tarvitajatele.

Nõudke jalgr. osade katalogi nr. 8.

Grosses Lager in Fahrradteilen und Zubehör. Ersatzteile für sämtliche von uns verkaufte Fahrräder.

Günstigste Einkaufsstelle für Wiederverkäufer.

Verlangen Sie über Fahrradteile und Zubehör Katalog Nr. 8.

**INGLISE „HOFFMANN“
KUULLAAGRID, RULL-
LAAGRID ja TERAS-
KUULID.**

Kas teate, et:

Maailma suurim kiirus maa-
peal on kätte saadud auto-
ga, milline varustatud „HOFF-
MANN“ kuullaagritega, et

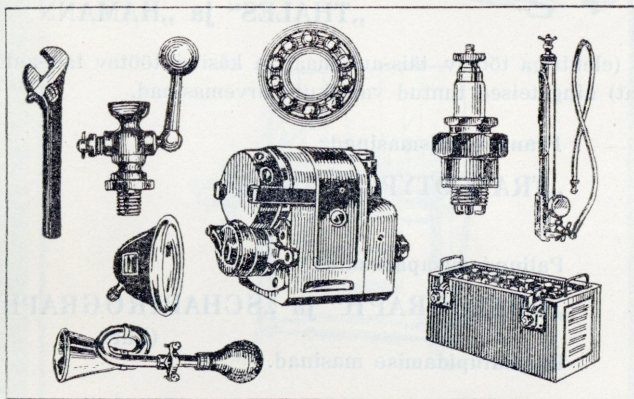
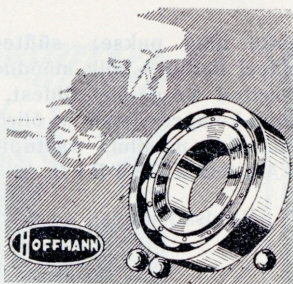
Maailma suurim kiirus veepeal on saavutatud mootorpaadil,
missuguse mootor töötab „HOFFMANN“ kuullaagritel, et

Maailma pikem lend õhus on teostatud lennukil, millise moo-
torid varustatud „HOFFMANN“ kuullaagritega.

Siiski on „HOFFMANN“ laagrid ja kuulid hinna poolest
kõigile kättesaadavad.

**Varustage oma masinad inglise „HOFFMANN“
laagritega!**

Nõudke erihinnakirja-katalogi nr. 9.

AUTO tarbed, materjalid, tagavara-osad ja jaod.

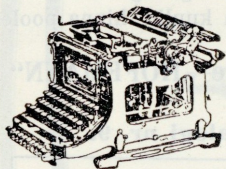
Eriosad „CHEVROLET“ ja teistele Ameerika AUTODELE.

Alati suur tagavara differentiaali, käigukasti, starteri
ja jagaja hammasrattaid; vedru, kääntelje, rooli-varva jne.

polte ning pukse; süüte- ja valgustuse sisseseade osi; piduri linnid — kõik mõõdud laos; kolbid, alumiinium, patenteeritud kerge-metallidest, malmist, standart ja ülemõõdud; kolbi-kompressioon- ja õlirõngad; koonusrull-laagrid; amortisaatorid; maailma vastupidavamad „ORIGINAL-BRUHN“ TAKSOMEETRID.

Soodsad hinnad tarvitajatele ja edasimüüjatele.

BÜROOMASINAD ja -TARBED.

Kirjutusmasinad:

„CONTINENTAL“ ja „ORGA-RECORD“.

Arvemasinad:

„THALES“ ja „HAMANN“

(elektriga töötav täis-automaat ja käsitsi töötav täis-automaat) ning teised tuntud vabrikute arvemasinad.

Frankeerimismasinad:

„FRANCOTYP“.

Paljundamisaparaadid:

„OPALOGRAPH“ ja „SCHAPIROGRAPH“

(Eht!)

Raamatupidamise masinad.

Tsekitrükimise aparaadid, numeraatorid, ümbrikuavajad, pliitsi teritamise masinad, kontseptihoidjad jne. Sõepaber ja värvipaelad inglise „Swallow“ vabrikust, alaliselt värsked laos. Tarbed, materjalid paljundamisaparaatidele.

Nõudke katalogi nr. 13

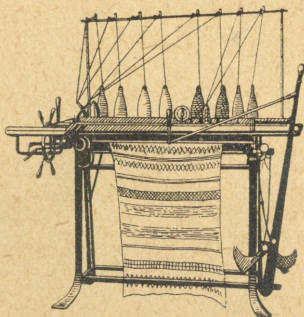
Nõudke katalogi!

Õmblusmasinad

**MUNDLOS ORIGINAL
VICTORIA**

Katalog Nr. 12

Kudumismasinad

**CLAES & FLENTJE,
Mühlhausen**

Katalog Nr. 11

